

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szereddán 13. Augusztus. 1788.

Apróbb Hadi Hirek.

A' múlt hónapnak 24-dikén azt írják *Czerovlányból*, hogy itt Törökök a' mi hidunkon fellyül igen derék 2. ostromló hányást készitettének légyen, és hogy némely ágyuik még meszszebb vizik a' gollyóbist, mint a' miéink, és már most a' találásra-is alkalmatosobbak. Midön ezek 13-dikban a' mi Dubitzánkra tüzelnek vala, 10 bombit, mind 33 és 39 fontosokat az innen lévő Dubitzába bevettének, és azok által 2 házat meg-is gyújtottanak; mig mi ekkor öket 600 ágyu-lövésekkel elhal-

gatni kényszerítettük. Itt a' hidnál, az ellenség-felől egy véghetetlen nagy Sántzot készítettenek-el fajdit-hatatlan minákkal, és a' mi részünkről magát minden Batalion különös Sántzba verte. — A' Viznek szüki nálunk hallhatatlan: még tsak a' főbb Tifztek-is alig találhatnak magok számokra. A' lovak egy órányi járó földre vezetnek az ivásra. — A' múlt hón. 20-dikán 7 Törökök jövének Dubitza és Backin között lévő Sántzunkra által: egy Tábori kotsist, ki éppen akkor itatja vala a' lovakat, le-vágának és a' lovakot el-hajták; de ezzel még meg-nem elégedvén, nyargaltokban 2 gyermeket el-ka-pának a' mi Dubitzánkból; kiket midön egy afz-szony kivánná óltalmazni, azt-is keresztül dőfék: ekkor 12 kemény lövök minden szükség nélkül hátra vonván magokat, azok gyalázatosan veszfzöt szaladának; az őrizeten lévő katona pedig; ki a' maga helyéről meg-nem szaladván, az el-szaladtaknak-is el-hányt fegyvereket bátorságos helyre rakta vala Káplárnak tétetett.

A' Török Dubitzánál Juliusnak 22-dikén mint egy 4-ezer Törökök Táborba szállván, mingyárt akartak valamihez fogni, hogy hijában ne üljenek; leg-elsöbben-is a' mi *Tilliai* Sántzunkra próbálák ütni, melyet a' mi Tifztjeink észre-vévén, azoknak ellenébe rendeléseket tevének. Mintegy 500-an a' Törökök, egynéhány csoportban, már a' mi Ser-günkhez közelgetnek vala; kik a' fzéllsö vigyázatról egy Húzfárunkat el-lövén, két Török a' lováról le-szálla, hogy az el-esett Húzfárnak fejét vegyék: azonban egy Strásamester 14 Húzfárral re-

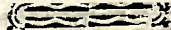
szünkről elő-nyargalván, nem akarja vala engedni,
 hogy azon el-esett Húszár-pajtásoknak fejét a' Törökök
 el-vigyék; ezek 14-en olyan markoson-is fogák a' dolgot;
 hogy a' tsaport törökség meg-futamodék előttök, de
 közüllök-is 3 Vitéz el-esék. Más-felől egy osztály
 Húszárság az alatt segittsége érkeztvén, az el-széllyedett
 ellenségnek csoportjai minden-felől öszve-gyülének,
 és visszsa-takarodának; ezeknek kergetésében, a' mi
 leg-nagyobb kárunk, a' *Kinszki* lovasok közüll való
 Fő-Hadnagy *Döllnernek* esete, a' ki egyszersmind
 Generálmajor *Bubenhovennek* Adjutántja vala. Ez a'
 Fő-Hadnagy a' maga Generálját keresi vala a' Sántzban,
 és ottan nem találván, ki-nyargalt vala a' tsatázók-
 félé, a' hól ötet a' Törökök egyedül kezdék kergetni;
 akkor ugyan a' fellyebb említett Stráfamesterhez
 érkezék: a' mikor azon Fő-Hadnagnak nem lett volna
 késő visszsa-térni, de ő önként a' 14 legényel
 edgyütt kergetni kezdette az ellenséget, melyet ugyan
 ő nekie a' Stráfamester nem jóvaliott; sőt intette
 hogy térjen visszsa a' meg-fáradott lovával a'
 veszedelemből; de ő tsakugyan ottan maradván,
 egy hajított dárda által haláloson meg-sebesítették,
 és kevés órák múlva a' *Tilliai* Sántzban meg-hala.
 Ezeken-kivül még két Stutzosunk el-esett, és 2
 Húszár meg-sebesített: az ellenség közül tsak 2-tő
 maradott a' tsata helyén halva, kik közül edgyiknél
 fok Török irás találtatott; de még többen-is
 estenek-el, a' kiketők magokkal el-vittek. A' mi
 Sántzunkból a' tsata alkalmatóságával szüntelen
 ment az ágyu gollyóbis; mellyek nem jártak

az ellenség között mindenkor hijában. — 22-dikben a' Sz. György Regiment, és a' Ferdinánd Batalionja *Novikoz* küldettek; mivel-hogy hallatott, hogy ottan a' Törökök számoson gyülekeznek: mi lett és történt ottan, ezután meg-halljuk.

A' Fő-Hadi-tatástól ki-adatott jelentések.

(**) A' Bánátusi Táborból *Mehádi*ről Jul. 28-dikán költ: A' Bortsénynál álló Illiriai Határnokoknak Májora *Duka* meg-tudván, hogy a' Törökök *Kerbunyeftinél* Táborba szállani szándékoznak, hogy a' miéinket annál inkább nyúghatatlanítsák; tehát ezen két Fő-Harambasáknak *Purék*, és *Sumánka*, kezek alatt, a' Szabad-fergeből vagy Tolvaj Kompániából bizonyos számú válogatott legényeket, az ottan lévő erdőkbe küldött: ezen Harambasák, Jul. 21-dikén *Sok* nevű Falunál, a' Törökökkel özve találkozyán, azokra rá-ütöttek; és egynéhány óráig tartott tsata után, azokból 40-nt el-ejtván, sokakat meg-sebesítettván, azokat egézfien el-kergették. Magok közüll 6-ton sebeket hoztak, 2-tő pedig el-fogatott, de a' mely igen különös, még egy sem e-fett-el halva. — A' Szemendriánál lévő Török Táborból Jul. 26-dikán reggeli 10-órákor, 300 gyalog, és 200 lovas Törökök, *Kullis* nevű kis Város-felé; melyben Fő-Hadnagy *Szava Demelits* keze alatt 150 Szabad-fergefek valának őrizeten, meg-indultak: a' Törököknek számok mentekben, és az alatt mig ezen Városotskát körül vették, Bofarováztból és a' Szemendriai Táborból annyira nevededett; hogy 40 Zászlók alatt 3-ezerre ki-tölt. Mihelyt a'

Kubinban lévő Generálm. Gróf *Aspermont* a' Törököknek Kullisra törekedő szándékát és mozdulását észre-vette; mingyárt Zászló-tartó *Ogorelitza* által Fő-Hadnagy *Száva Demeliknek*, az ellenség érkezését és a' maga segítségét meg-izente: azonban maga a' Generálm. bizonyos Sereggel, a' Duna partján le-felé ereszkedett; egy fél Kompániát pediglen a' Bánátusi gyalog Határnokok közül, két 6-fontos gollyóbisú ágyúkkal, a' Kullissal által ellenben lévő partra rendelt és állított. Délben 12-órákor a' Törökök, nagy sivalkodással Kullis Várát megtámadták; de egy felől az említett ágyúk által, más felől a' Várban lévő Fő-Hadnagy *Száva Demeliknek* jó rendelése, és legénnyeinek jól intézett tüzelése által tsak hamar azon tzeljoktól el-rekesztetvén, a' meg-térésre kényszerítették. Egynéhányszor a' Törökök egész estvéiglen, de mindenkor hijában próbálták azon Váratskát meg-venni; utólszor estvéli 9-órákor egész erővel rá-mentek a' Vár kapujára: de midőn azon jól bé-zárt kaput másképpen bé-nem ronthatták; puska-porral töltött nagy edényeket raktak éppen a' kapu mellé, és azoknak meg-gyújtása által akarták a' kaput fel-hányatni. Annnyiban el-is érték ez által tzeljokat, hogy a' kapu, zárjai el-romolván ki-nyilt; de tsak ugyan a' benn lévőeknek kemény tüzelése és ellent-állása miatt bé-nem mehettek: hanem utóljára a' Török *Ba* a, egy Követje által, a' Porta Kegyelmének ígéretével, a' Várát fel-kérette; mely fel-kérésre a' benn lévő Szabad-fergesek derék lövéssel feleltek. Ez után a' Törököknek egy része, a' közelebb lévő er-

döbe ment éjtzakai szállásra; a' más része pediglen a' Vár mellett maradván, vigyázókat állított, tüzeket rakott és a' Várat egész éjtzakán lövöldözte és ostromolta. —

Ezen a' napon olly szörnyü szél-vész támodott vala, és a' Duna-is olly mozgásban vala, hogy azon hajóval vagy tutallyal *Kullits* Várához által-jöni éppen lehetetlen vala. De minthogy kövekezendő napra kelvén a' szél le-tsendéfedett, és Generálmajor Gróf *Aspermont*-is olly hiit vett, hogy a' Basa a' fok kár vallás miatt meg-keferedett, azt végezte magában; hogy a' *Boszarovátznál* öfvegyült Sergeket-is mind magához végye; 4000 fegyverefekkel *Kullits* Vára ostromát megint meg-ujjitsa, a' Várat öfnye-lövöldöztetse, és a' benn-lévő katonaságot le-aprittassa; hasznára-is fordította Genálm. *Aspermont* ezen alkalmatos idöt; rendeléft tett a' Népek a' vizen való által-jöveteléről; mely 27-dikben minden ellent-állás nélkül meg-is esék, és szándékát tellyesíté. A' miénk közzül itten egy Káplár és egy Frájter maradának halva, és egy más Káplár 3 köz-emberekkel sebet kapának. A' *Kulitsból* ki-költözött Törökök 152 embert és 31 lovakat hagyának a' tsata piatszán, és a' mint az után a' Kémek hirül hozták, igen sok holtakat és meg-sebefedteket vittenek-el magokkal. A' meg-hólt Törökök között találtatának némely fő Törökök is, kiknél a' mi katonáink ezüft és arany portékákat és drága késeket találának, mellyeket magokkal egy Tonna puskaporral és más dolgokkal által-hozának. Gen. Gr. *Aspermont* mindenek felett di-

ditséri fő Hadnagy Száva Demelikh és Zászlótartó Ogoreliza Uraknak különös jó magok vifeleteket, és a Szabad-fergebéli All-Tiszteket és köz-embereket, nem gyözi elége ditsérni.

A Horváth-országban Czerovliánynál lévő Tdborból 31-dik Julii. A Novihoz közel lévő Törökök mintegy 150-nen, azon tállyékon a hól a Sanna vize az Unnába szakad, öfzve gyülekezevén; az Unna vizén, a Fallána szigetén fellyül lévő mezöre által-jöttek, és ottan a már le-aratott gabonát, búza kalangyákat (Kereszteket) meg-gyújtották. Egy ofztállyal, a Lebernitzai Sántznál álló Práifz Sergebéli Kapitány Ferráris, némely Stuttzofokat és Szabad-fergefeket azon Törökök ellen küldött; egyszersmind pediglen ágyu-lövés által a lármára jelt adott. Ezen jel-adásra, a Golló Petrónál táborozó Várasdi Keresztes Regemenbéli Májor Hiller; két Kompániát Kapitány Boitseta és Fő-Hadnagy Kvozdentsevits Vezérségek alatt egy ágyuval edgyütt azon ellenségnek eleibe küldött: ezek az ellenséget nem tsak el-szélefstették, hanem az Unna vizén-is viszfa-kergették. Ugyan azon időben, a Szergárral által-ellenben lévő Török Sergek-is kezdték magokat mutogatni, és szándékoztak az Unna vizén a többinek segítségére által-jöni; de hogy azon szándékjokban a miéink akadályt vethetsenek: tehát az említett Májor Hiller, a Mátsievitskó-Perdónál álló, Ekhárd és Mihailovits Kapitányokat, a magok Kompániájokkal, egy 3-fontos gollyóbifú ágyuval, a 2-dik Bánál Regimentből 100-emberrel, a Szluinerek közül némely Stuttzofokkal, és

a' Szabad-fergefeknek egy részével elejekbe küldötte. Ezek a' miéink, Durina szigeténél általmenvén, az ellenséget olyan vitézül megtámadták; hogy azoknak rendjeit megbontván, Jablonitza-felé elkergették. Az alatt hasonló dolog történt *Tsatsavitza* Falunál is; a' hót a' miéink az ellenséget egészen a' Faluba kergették, ott némely házakat meggyújtottak, és 63-darab szarvas marhát prédául hozván vízfőz-tértek. Mig ezen tsatázások folytanak, Májor *Hiller Novi Várát* szüntelen ágyúztatta, hogy a' Várban lévő ágyúk, a' mi tsatázóknak ne érkezenek háborgatni: valósággal az ágyus *Seregbéli Hadnagy Mráz*, olyan hathatósággal tüzeltetett az ágyúkkal, hogy az által nem csak a' Várbéli Török ágyúk a' miéinknek semmit sem ártottak, hanem, a' mi ágyúink által sok Törökök, kik a' tsatázóknak és már szaladóknak segittségekre igyekeznek vala el is estenek. Ezen tsatákban részünkről csak 1. esttel, és 14-en kaptak sebeket a' sebesültek közé számláltatik, a' *Szluiner* Regementbéli Zászló-tartó *Ivantsits*-is. Az ellenség közül az el esteknek és sebesülteknek számok, azon sonon kívül, melyet a' miéink bizonyoson tudnak mennyire mehefsen; nem lehet meghatározni: mivelhogy ezen tudósításnak napjáig még senki *Noviba* bénem botosátatott. A' Májor *Hiller* megditsérte a' maga keze alatt és szeme előtt tsatázóknak bátor Vitézségeket; ő Felsője pedig ezen Májor *Hillert*, mostani és mindenkori jó magaviseletéért, ugyan azon *Keresztes Sz. Gy.* Regementnél Oberflájdinántságra léptette, mig több jutalom érheti.

A *Muszka es Tsászári edgyesült Táborból Kho-tzim mellől Augustusnak 1-sőjén költ*: A' mi Kho-tzimot ofstromló Sergeink ellen Jul. 28-dikán, 4-ezer Tatárokból és Törökökből álló ellenséges Sereg érkezett; a' Tatárokat vezérelték ezek: *Akmed* a' Tatar Khánnak fija, *Urfalvalu* egy Barjaktár, és egy Szultán nemzetéből való Fő-Tiszt: a' Törököknek fővebb Vezérjeik valának *Ibráhim* Balsza, *Mehemed* Aga, és *Tufegesi* Balsza. Ezen ellenséges Sereg 4-szakaszokba oszolván, három rész szándékozik vala a' miéinket meg-támadni; a' 4-dik pediglen tartaléknak (*reserve*) maradni. Illyen formán 28-dikban reggeli 9-órákor 3-ezerből álló Törökök és Tatárok, a' miéinknek bal-szárnyára, a' hol a' Sztrojli és Botusáni útban, az *Erdödi* Obest 2-dik Svadromával Kapitány *Rákovszki* áll vala, rá-ütének; ezen Kapitány mellett vala az Erdélyi Oláh Határokok közüll egy Kompánia, a' kiknek egy közel lévő dombon 2 ágyujok szegeztetett vala-ki: az ellenségnek több része az erdőben el-rejtve, a' júhnyájának el-prédálására ki-ment Tatároknak fedezésére, tartalékban maradott vala. Egy ideig folytatott mangaléta és ágyu tüzelés után, az ellenség megszűnt a' miéinknek bal-szárnyának ofstromlásától; hanem *Deljen* Falu-felé az erdőbe vonta magát, mind azért hogy a' miéinknek hátok megé kerülhessen, mind pediglen azért, hogy a' prédára ki-ment Tatárokat fedezhesse: egyszermind pedig fordult az ellenségnek egy része a' miéinknek jobb szárnya-felé, a' hol Fő-Hadnagy *Szvolenszki* vala egy tüzg *Erdödi* Húszárokkal. De hogy a' miéink-is

fedeztettsenek, és a' prédáló Tatórok-is akadályoz-
 talsanak; tehát a' 2-dik Oláh Határnokok Májora
Devtsits, egy Kompánia gyalogokat és még egy
 tüzg Húzfárokot, a' miéinknek bal-szárnya-felé az
 erdő szellbe küldött; az *Erdődieknek* Májora *Képiró*
 pediglen, a' jobb szárnyán egy Kompánia gyalog-
 ságnak és egy ágyunak fedezése alatt 5 tüzg Hú-
 zsárságot állított-ki az ellenség eleibe. Ezen 5 tüzg-
 ra egynéhányszor ütöttek-rá a' Törökök, de min-
 denkor vizfsza-verettek; kiváltképpen a' másodszori
 viadalkor olyan el-tökélt dühösséggel és nagy
 számmal vóltanak a' Törökök, hogy már a' mi Hú-
 zsárjaink hátrálni kezdettek vala; de a' Májor *Ké-
 piró*, hathatos intése, és bátor vitézségének példája
 által, ugy fel-indítá Húzsárjait, hogy mondhatatlan
 sebességgel az ellenség közé bé-vágának, és azokat
 3-óráig tartott tsata után a' viadal helyéről el-kerge-
 ték. E' szerént az ellenség, a' külömb-féle marhákból
 álló prédával, mellyet a' tsata ideje alatt a' Tá-
 tárok gyűjtöttek vala, Jul. 31-dikén estvére, a'
Huki határra meg-érkezett; onnan szándékozik *Lár-
 ga*-felé: és ha *Jafsihoz* közelíthet; tehát a' *Sztroje-
 stiben* táborozó Generállájdinánt *Splényi* Sergét van
 tzelja meg-támadni. Ezen tsatában a' 2-dik Oláh
 Regimentbéli Hadnagy *Tanásze Andronyinak* keze
 két gollyóbífsal lövetett által; az *Erdödi* Húzfárok
 közül való Hadnagy *Kótsit* pediglen egy Török
 dárdájával meg-sebesítvén, a' földre le-esék, és a'
 Törököktől el-fogaték. Ezen Hadnagnak 3-vitéz
 Húzfárok az Obest. 2-dik Svadronjából meg-szaba-
 dítására indultak vala; de a' feles törökségnek ke-
 zé-

zéből ötet ki-nem szabadíthatták : hanem mind a' hárman sebeket kapván vizsza-térének , a' Hadnagy pediglen fogva el-viteték. Ezeken kívül 10-en el-estének , 12-ten sebeket kaptanak , 15 gyalogok és két Húszárok el-fogattanak : ez a' két Húszár szénáért küldetett vala , és onnan vizsza jövő útjokban estenek az ellenség kezébe ; a' Húszároknak lovai közül 19 meg-sebesített és 2-el-fogatott. Az ellenség közül 14-gyen maradtak a' tsata-helyén halva ; az el-vitteknak és meg-sebesülteknek száma nintsen meg-határozva. A' Tatároknak Vezére , az az a' fennebb említett Tatár Khánnak fija mi-hozzánk fogságba esett : itten fogtanak a' miéink 12-Török lovakot is. Ezen tsatában tett vitézségéért a' Húszárok' Májora *Képiró* főképpen meg-ditsértett. — Khotzim Várából Jul. 29-dikén Követek jöttek Hertzeg *Kóburghoz* és Gróf *Soltikovhoz* ilyen kérdéssel , hogy : Meg-engedtetiké a' Törököknek Khotzimból a' szabados ki-költözés ? Ezen kérdésre a' Követek , a' Várnak fel-adása iránt egynéhány fel-tételekből álló feleletet kapván , azzal a' Várba vizsza-tértek , és azt ígérték , hogy két 24-óra alatt a' Várbélieknek meg-határozásával a' mi Táborunkba ismét vizsza fognak jöni. (Meg-kell jegyezni , hogy a' mely tudósításból Khotzimnak meg-vételét a' múlt Levelünkben Jul. utolsó napjára határoztuk vala ; az a' tudósítás hijánosnak találattatott : és így ha akkor midőn Khotzim meg-nem vólt véve , annak meg-vételét hirdettük ; most már midőn annak meg-lett vételéhez nagyobb bizodaljunk van , azt hirdetjük , hogy Khotzim még fel-

fel-nem adta magát) Miğ a' Khotzimi' Követek a' két 24-órát a' Várban töltének, olyan hir érkezett hozzájuk; hogy az ő ostromlott Várjoknak segítségére, nagy Szamu Török Sereg vagy on érkezőben: erre nézve Jul. 31-dikén azon Követek ilyen meghatározással és kivánsággal jöttek a' mi Táborunkba, hogy vagy az engedetsék-meg nékik, hogy küldhessenek ők *Jafsiba* Követeket, annak meg-nézésére, hogy vallyon *Jafsi* bizonyoson el-vané már foglalva? vagy még a' Török kéznél vagy on; vagy pedig tizen-egy napokig fegyver-nyúgvás legyen, és ha Khotzinnak az alatt segítése nem érkezék, tehát akkor fel-fogná magát adni. Réfziunk-ról a' *Jafsiba* küldés tellyességgel meg-nem engedtetett, hanem Auguszt. 5-dik napjáig újra a' gondolkodásra idő határoztatott; hogy ha azon napon fel-nem fogják a' Várat adni: tehát a' leg-első nyubb ostromlás akkor ismét el-kezdődik. (**)

Elegyes Tudósítások.

A' múlt hón. 14-dik napján költ Brüsszeli tudósítások-szerént, egy F. Ts. és Királyi Kurirnak ide lett meg-érkezése után egy ujj Tsászári Drago-nyos Regiment állittatik-fel itten, melynek veres hajtókával lévő zöld köntöse és káskétája lézen; és már a' legények szorgalmatoson gyűjtetnek rája. — Az Auszriai Belgiumbéli Sergek ujjolag parantsolatot vettek, hogy meg-induljanak és az Auszriai Kikötő helyeket őrző Sergeket váltsák-fel; mivel ezek a' Horvath-orzági Táborhoz ragasztatnak.

Algír és Tripolis a' velünk való békefséget felbontotta, és a' maga *Tengeri Kozákjainak* paransolatba ki-adta, hogy az *Auftriai Záfzlók* alatt repülő hajókra rá-üfsenek és azokat minden-felé vadálfzák. — — A' *Tunifi Dey* pedig *Neutrálisnak* marad.

A' múlt h. 26-dikán mene *Temesváron* keresz: tül a' nagy *Tábor*-felé egy *Mufzka Kurir*, ki 21 napok és ugyan annyi éjtfzakák alatt *Kerfonból* az útát *Temesrárig* mérte vala, és fietet ő *Felségéhez*. Ez azt befzéllette, hogy ő szemmel látott bizony: sága a' *Mufzkáknak* a' *Törökkel* a' *Fekete-tenge-* ren efelt 2-dik tsatájoknak, és az a' *Mufzkák* ré: széröl fokkal szerentséfebb, hogysem valamely ujság *Levélben* olvashatta vólna. 60 nagyobb és kifsebb hajóit vesztette itt-el a' *Török*, mellyek vagy elmerittettek, vagy el-fogottak. A' mint ezen *Kurir* befzéli, le-irhatatlan a' *Mufzkák* ezen viaskodásoknak módja; de a' mellyel mi most itt idöt nem tölthetvén, jegyezzük-meg azt, hogy a' *Kaputány Bafsa* elégtelen ezen efszendöben arra, hogy a' *Tengeren* tsak a' fülét-is meg-mozdittsa; már visszfa-is tért, a' mint írják egész *Várndig*, hól még egy-néhány meg-maradott rongyos hajóit földasztatja.

A' *Svédeknek* a' *Mufzkákkal* lett, és a' minapi *Levelünkben* irt tsatájok a' *Bálfikum-tengeren* minden *Levelektöl* közönségesen erőfittetik, és tökéll: tes igaz-is tsak ezt kell még hozzá tennünk, hogy a' *Svédek*-is egy 74 ágyus hajót a' *Mufzkáktól* el-fogtanak.

*Bukovinából a' múlt h. 22-dikén Szebenbe, onnan pedig ma Bétsbe érkezett tudósítás-fzerént. — A' múlt hónapnak 13-dikán ezt írják Khotzimról, hogy innen a' Várból 4000 Törökök ki-ütöttek, melyről már előre a' miéink a' magok Kémjeik által tudósítást vévén, azoknak közöntéiekre 2 Batalion gyalog, 1 Divizio a' Tsáizáizár Húizár Seregéből es 1 Divizio Kozákok olly móddal álianak, hogy mi nekutánna 2 egész órákig az ellenséget égő tüzes nyelvel közöntgette volna, végre az ellenség vízfza szaladni kéntelenítették, halva hagyván maga után 700 holtakat, kik között a' Balsának fija és edgy közélről való atyaña-is a' tsata piatzon halva maradának. Mi a' Strálameliertől fogva le-felé 30 embereket és Tiszteket vesztettünk-el. Megsebesültek közüllünk 56-ton; ezeken kívül sok lovak sebet kaptanak és el-is ellenek. Továbbá azt írják vala ekkor, hogy az éhség olly méllyen kotoráiz a' Khotzimi kenyeres-kasárban, hogy ló-húsnál egyebet már ekkor nem vala mit enniek a' Várbélieknek. Az éhel dögleni kezdett lovakkal nem tudván mit tselekedni, azoknak nyelveket el-vágták és ugy tsapták-ki a' Várból, hogy a' miéink halznokat ne-vehsék. Ez a' m. hónapnak még 13-dikáu vala e' fzerént; de hogy Khotzim a' miéink, Oszakov a' Muszkáké, abban senki se kételkedhetik. Hogy Hertzeg *Nafzau* a' Muszka Hajös Sereg fő Vezére a' fekete Tengerbe 3 dikszor-is meg-mosdota a' *Kapután* Balsa fejer szakállát, Oszakovnak fordult vala, és azt a' Tenger-felöl olly véghetetlen ágyuzáfsal ostromlá, hogy a' talpig le-égett és romlott — és*

fogadom, hogy minden órán egész környül-állásával meghaljuk, mitsoda Notán járta ezen 2 Török erőtség a' Muzka és Auftriai *Minuetét*.

Nints kedvem, hogy 2 ohajtva várt dolgokról a' magom Erd. Olvasóimat nem tudósíthatom. Irhatom azonban, hogy azon 3 Tsászári Tiszteket, kiket a' Skutari Gonosz-lelkü Basza tsalárdsággal megöletett, a' Montenigrinufok tisztefégesen eltemették. Ezeknek fejeket, a' mint irtuk vala, ezen gonosz Basza a' Nagy Vezérhez küldette vala; de nem kapott-fel vele; mert a' Nagy Vezér ezt irának vilziza; Te *Mahmud* Basa, a' te örökös Urad a' Porta ellen-is mindég gonosz lelki Pártütő vóltál, a' Keresztény Tsászár ellen-is annak maradsz, mig a' te hamis-lelküségid tégedet utól nem érnek. A' Montenigríták a' F. Tsászárral nem csak frigyet kötettek, hanem már *Vukásovits* alatt a' Skutari Basza ellen öözve esküdtek, hogy ötlet minden követőivel edgyütt a' halál küszöbéig üldözni meg nem szünnek; a' mint hogy már a' *Rottaroból* jött Levelek szerént az Albaniakra rá-is ütötenek és 30 falukat és 2 Városokat semmivé tesztenek. Várják a' Monténegróbéliek az egynéhány tzerből álló Ts. segítségét, hogy egész Albaniát elpusztítsák és a' Skutari gonosz-lelkü Baszán végképpen boszszut aljanak. A' Nagy Vezér a' Skutari Baszának azon 3 Ts. Tiszteknek fejét visszaküldötte, és 3 Baszákot küldött ellene, kiknek a' Skutari Baszának fejét a' Nagy Táborhoz kellett vinni. Ezen 3 Baszákot szemben találta a' Skutari Basának azon Követje, ki ezen fejeket a' Nagy Vezérhez vitte vala. Itt szép dolgokat fogunk minden órán hallani.

Tudósítás.

Füskúti Landerer Mihálynál Pofonyban, Pesten, és Káfsán találtaknak e' következő új ki-nyomatott Könyvek:

- Báró Trenk Friderik* emlékezetre méltó életének História. Második és Harmadik Darab. 8-vo 1788. 2 for. — Mind a' III. Darab 3 for.
- Etelka*, egy igen ritka Magyar Kis - Afzfzony Világos - Váratt *Arpád'* és *Zóltán'* Fejedelmünk' ideikben. 2 Darab, 10 képekkel. 8. maj. *Pofonyban és Káfsán.* 1788. 2 for.
- Mátyus István*, M. D. O és Új Diaetetica. 3 Darab. *Pofonyban és Káfsán.* 3 for. 45 kr.
- Németi Sámuel.* Hív Lelki - Páfztor. 8-vo 1788. *Pofonyban és Káfsán.* 1 for. 30 kr.
- Siegvárt'* Klostrami Története. Két Darab 8-vo *Pofonyban.* 2 for.
- Geszner'* *Idium.* Fordította Magyarra *Kazinszky Ferentz.* 8-vo *Káfsán.* 1788 40 kr.
- Sturm Kristof* és *Fiede János*, Istennel való Táfalkodás a' reggeli és estvéli órákon. Magyarra fordította *Kármán Josef.* 8. maj. *Pofonyban* 4 for.
- Gróf *Pontifznak*, avagy a' tulajdon sija által megölettetett Atyának szomorú Története. 8-vo *Pofonyban.* 1788. 20 kr.
- Friderik Elisumban* 8-vo *Pofonyban.* 1788. 20 kr.
- Francisci Forgachii de Gyemes Pannonii, D. Ferdinándi I. Imp. ac Regis Hungariae Cancellarii & Antistis M. Varadiensium celeberrimi, Rerum Hungaricarum sui Temporis Commentarii Libris XXII. e Manuscripto in lucem prodeuntibus. Adjecit Indicem rerum memorabilium Alexius Horanyi.* 8. maj. *Pofonii & Cassoviæ.* 1788. 2 fl. 30 xr.
- Koller Josephi Historia Eppiscopatus Quinqueecclesienfis. Tomi III.* 8. maj. *Pofonii & Cassoviæ.* 9 for.